

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ**

Система управління якістю

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти

Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015

Кафедра фінансів, обліку і оподаткування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ / FINANCIAL STABILITY**

Спеціальність	073 Менеджмент/ Management
Освітня програма	Готельний і ресторанний менеджмент/Hotel and restaurant management
Освітній ступінь	молодший бакалавр / junior bachelor
Вид дисципліни	вибіркова
Семестр	2
Кількість кредитів (годин)	5 (150)
Мова викладання	Українська
Форма заключного контролю	Екзамен

Лектор курсу: (e-mail):	Томнюк Тетяна Леонідівна , к.е.н., доцент кафедри фінансів, обліку і оподаткування <i>tltomnyuk@gmail.com</i>
Вимоги лектора:	Студент зобов'язаний відвідувати всі заняття за розкладом (в тому числі дистанційно, або у змішані формі), не запізнюватися. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. Виконувати та подавати вчасно практичні/індивідуальні завдання. При пропуску лекційних занять з поважної причини лектором проводиться усна співбесіда за темою.
Відповідальність лектора:	Головною метою лектора під час викладання дисципліни є створення комфортного та інтерактивного навчально-комунікативного середовища. Протягом семестру заохочується тісне спілкування у формі діалогу, обміну думками та поглядами, конструктивна критика, емоційна співпраця та дискусій. Ми вчимося разом, тому зворотній зв'язок надзвичайно важливий – ваші зауваження та побажання будуть обов'язково враховані і є особливо цінними! Ви можете залишати свої відгуки, а також брати участь в опитуванні в кінці семестру, розраховувати на швидкий та якісний зворотній зв'язок від лектора, покликаний підтримати ваше зростання як фахівців впродовж вивчення дисципліни.
Види занять:	Лекції, практичні, самостійна робота.
Методи навчання:	Під час навчання можуть бути запропоновані практичні вправи ситуаційні завдання, кейси, вебінари, майстер-класи, індивідуальні завдання, ділові ігри, тести та інші інтерактивні методи навчання.
Форми навчання:	Очна серія лекцій, практичних занять (контактні години*); дистанційна (онлайн-діяльність); змішана (контактні години + онлайн-діяльність) Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації (графік консультацій за посиланням: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/student/) В рамках неформальної/інформальної освіти здобувачі можуть

	самостійно, або за рекомендацією викладача опанувати (поглиблювати) знання в розрізі навчальної дисципліни (окремих її тем/змістових частин) із наступним їх зарахуванням, використовуючи загальноновизнані освітні платформи. Назви курсів, навчальні платформи, умови оцінювання узгоджуються з викладачем індивідуально, відповідно до Положення про визнання в ЧТЕІ ДТЕУ результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті: (http://chtei-knteu.cv.ua/ua/diyuchi_polojennya/). Перелік рекомендованих платформ масових відкритих онлайн-курсів доступний на сайті ЧТЕІ ДТЕУ.
<i>Матеріальне та технічне забезпечення дисципліни:</i>	Проведення занять очно передбачає: обладнані аудиторії (столи, стільці, мобільні пристрої, мультимедійні засоби, наявність та доступність мережі Інтернет). Проведення занять дистанційно, або у змішаній формі додатково передбачає: наявність ПК (ноутбуку) чи іншого мобільного пристрою, навушників, мікрофону, веб-камери; за потреби, встановлення спеціальних програм/застосунків (сервери веб-конференцій: Zoom, Skype, Big Blue Button, Viber, Telegram, WhatsApp; ресурс дистанційного навчання Moodle; програмне забезпечення Google G Suite for Education (Hangouts Meet, Google Classroom); Microsoft Power Point, Microsoft Office Excel.
<i>Доступ до дисципліни:</i>	Реєстрація студента на сервері дистанційного навчання Moodle відкриває доступ до всіх навчально-методичних матеріалів дисципліни. Для реєстрації потрібно написати повідомлення на адресу dist@chtei-knteu.cv.ua, вказати П.І.Б., № групи та дисципліну, до якої потрібний доступ). Під час дистанційного навчання, або навчання у змішаній формі (лекції) заняття проводяться згідно розкладу за посиланням: https://meet.google.com/rsq-xvdp-rcr, або за попередньою домовленістю зі студентами на іншому сервері конференції.

**Контактні години – передбачають безпосередню взаємодію учасників навчального процесу між собою в аудиторії; онлайн-діяльність – передбачає опосередковану взаємодію учасників навчального процесу між собою та з контентом в аудиторії чи за її межами засобами онлайн-технологій.*

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Під час вивчення дисципліни здобувачі сфокусуються на фінансовій стабільності держави та суб'єктів господарювання; зв'язках, джерелах та механізмі виникнення загроз фінансовій стабільності; фіскальній стабільності держави, питаннях дефіциту державного бюджету та способах управління ним; проблемах забезпечення боргової стабільності держави; ймовірності банкрутства підприємства, стану його економічної стабільності та розробці антикризових заходів; актуальних загрозах грошово-кредитній стабільності України; визначенні напрямів мінімізації загроз фінансовій стабільності з урахуванням стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку держави.

Майбутні фахівці отримають професійні навички розробки практичних рекомендацій щодо зміцнення фінансової стабільності та розвитку в умовах глобальних трансформацій.

<i>Яка мета вивчення дисципліни?</i>	<i>Метою вивчення</i> дисципліни є формування у студентів системи теоретичних знань, професійних компетентностей щодо теоретико-методологічних основ оцінки та аналізу стану фінансової стабільності держави та суб'єктів господарювання як складової економічної і національної безпеки, а також її функціональних елементів з метою формування навичок розробки практичних рекомендацій щодо зміцнення фінансової стабільності та розвитку в умовах глобальних трансформацій.
<i>Які цілі вивчення дисципліни?</i>	<i>Завданням</i> вивчення дисципліни є опанування теоретико-методологічних та концептуальних основ фінансової стабільності держави та суб'єктів господарювання; виявлення причинно-наслідкових зв'язків, джерел та механізму виникнення загроз фінансовій стабільності; вивчення інституційно-правових засади забезпечення управління фінансовою стабільністю; засвоєння сутності, критеріїв та індикаторів оцінки фіскальної стабільності держави, питання дефіциту державного бюджету та способи управління ним; визначення особливостей та проблем забезпечення боргової стабільності держави, систематизація ризиків і загроз боргової залежності, окреслення механізму регулювання боргової стабільності держави; оцінка ризиків та ймовірності банкрутства підприємства, моніторинг стану його економічної стабільності та розробка антикризових заходів; виявлення актуальних загроз грошово-кредитній стабільності України, окреслення напрямів поліпшення стабільності грошового обігу та стримування інфляційних процесів; розкриття методики та механізму розрахунку основних індикаторів, що забезпечують моніторинг поточного стану фінансової стабільності; розгляд методики оцінки фінансової стабільності держави з визначенням інтегрального показника, що формується на основі відповідних критеріїв та індикаторів; визначення напрямів мінімізації загроз фінансовій стабільності з урахуванням стратегічних пріоритетів соціально-економічного розвитку держави.
<i>Які компетентності формує дисципліна?</i>	Дисципліна орієнтована на формування таких <i>загальних компетентностей</i> як: володіти компетенціями щодо реалізації своїх прав і обов'язків як члена суспільства, усвідомлювати його цінності, необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини, а також важливість формування громадянської позиції та патріотичної свідомості; здатність до логічного та абстрактного мислення, аналізу, синтезу, генерації нових(креативних) ідей; здатність застосовувати знання, вміння та навички у практичних ситуаціях в умовах непербачуваних змін; знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, а також <i>фахових компетентностей</i>: здатність визначати, описувати характеристики організації, зокрема суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу, чітко та грамотно ставити цілі діяльності з використанням інноваційного управлінського інструментарію, вміти застосовувати сучасні прийоми їхнього обґрунтування в рамках реалізації функціональних завдань; здатність аналізувати діяльність організації, зокрема суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища, визначати перспективи розвитку організації;

	здатність аналізувати й структурувати типові проблеми організації, зокрема суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу, формувати проекти рішень з їх відповідним обґрунтуванням; здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування, а також державних фінансів; демонструвати здатність планувати та організовувати управлінську діяльність менеджерів різних рівнів управління та формування її складових; здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань, нести відповідальність за результати діяльності; здатність критично та самокритично оцінювати результати роботи, забезпечуючи їх якість; розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності; демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
<i>Які результати навчання за дисципліною?</i>	Вивчення дисципліни дозволить знати теоретико-методологічні та композиційні (структурно-логічні) основи фінансової стабільності, концептуальні засади регулювання фінансової стабільності держави та суб'єктів господарювання, механізм, принципи забезпечення та методичні підходи до оцінки фінансової стабільності держави та суб'єктів господарювання, методика та механізм розрахунку основних індикаторів, що забезпечують моніторинг поточного стану фінансової стабільності; вміти ідентифікувати ключові проблеми побудови та функціонування системи фінансової стабільності в Україні, використовувати методичний інструментарій розрахунку інтегрального показника основних складових фінансової стабільності, що формується на основі відповідних критеріїв і індикаторів, ідентифікувати загрози фінансовій стабільності держави та суб'єктів господарювання, визначати їх економічні наслідки, застосовувати у практичній діяльності ефективні методи і практичні прийоми оцінки ефективності заходів підтримання фінансової стабільності на рівні, що забезпечує фінансову стійкість; оволодіти навичками об'єктивного і всебічного моніторингу економіки і фінансової сфери з метою виявлення і прогнозування внутрішніх і зовнішніх загроз; розробляти рекомендації щодо ефективного управління підприємством з метою забезпечення економічної та фінансової стабільності; обґрунтовувати пріоритети та розробляти стратегічні напрямки посилення фінансової стабільності; знаходити організаційно-управлінські рішення та визначати напрямки мінімізації загроз фінансовій стабільності суб'єкта господарювання з урахуванням соціально-економічного розвитку держави.
<i>Попередні вимоги</i>	Для вивчення дисципліни доцільне успішне опанування дисциплін: «Економічна теорія», «Основи фінансів та бухгалтерського обліку», «Економіка України».

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль. Студент не допускається до екзамену, якщо семестрова кількість балів, включаючи бали за підсумковий модульний контроль менше за 60 балів. Екзамен проводиться згідно з розробленими та затвердженими білетами, або у формі підсумкового тестування. Оцінка за екзамен виставляється студенту за 100-бальною шкалою.

Вважається, що студент достатньою мірою засвоїв матеріал якщо середня кількість балів за семестровий контроль та екзамен не менше 60. Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відміно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ЧТЕІ ДТЕУ.

Шкала переведення балів, отриманих студентом

90-100	Відмінно /Excellent
75-89	Добре /Good
60-74	Задовільно /Sufficient
0-59	Незадовільно / Failed

Перескладання будь якого з видів оцінювання та контролю відбувається з дозволу викладача, який забезпечує дисципліну у порядку передбаченому «Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у ЧТЕІ ДТЕУ», з яким можна ознайомитись за посиланням: <http://chtei-knteu.cv.ua/ua/student/>. Детальна інформація щодо шкали оцінювання та розподілу балів за кожен вид виконаних робіт наведена у робочій програмі навчальної дисципліни, яку можна знайти на сервері дистанційного навчання Moodle ЧТЕІ ДТЕУ.

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Студент повинен дотримуватися правил «Етичного кодексу здобувача вищої освіти ЧТЕІ ДТЕУ» (<http://chtei-knteu.cv.ua/ua/student/>) та «Положення про дотримання академічної доброчесності педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти ЧТЕІ ДТЕУ» (http://chtei-knteu.cv.ua/ua/academ_dobroches/): виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників директорату ЧТЕІ ДТЕУ.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2015. 98 с.
2. Концепція забезпечення національної безпеки у фінансовій сфері : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.08.2012 р. № 569-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/569-2012-р#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
3. Бюджетний кодекс України : Кодекс від 08.07.2010 р. № 2456 – VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/ed20150920#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
4. Податковий кодекс України : Кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 12.01.2023).
5. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. № 436- IV. URL: <http://https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
6. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=679-14> (дата звернення: 12.01.2023).
7. Концепція (основи державної політики) національної безпеки України: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.1997 р. № 3/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3/97-вр#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
8. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. № 1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
9. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 р. № 514 – VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
10. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 6.12.2019 р. № 361 – IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n831> (дата звернення: 12.01.2023).
11. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
12. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України від 01.07.2010 р. № 2411-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
13. Про обов'язкові критерії і нормативи достатності капіталу та платоспроможності, ліквідності, прибутковості, якості активів та ризиковості операцій страховика : Розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 07.06.2018 р. № 850. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
14. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
15. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
16. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.06.2001 р. № 2664-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2664-14> (дата звернення: 12.01.2023).
17. Про затвердження Порядку та вимог щодо здійснення перестраховання у страховика (перестраховика) нерезидента» : Постанова Кабінету Міністрів України від 04.02.2004 р. № 124. URL: <http://https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-2004-п#Text> (дата звернення: 12.01.2023).
18. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12. 2000 р. № 2121-III. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14> (дата звернення: 12.01.2023).
19. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15> (дата звернення: 12.01.2023).

20. Про затвердження інструкції про порядок регулювання банківської діяльності в Україні : Постанова НБУ від 28.08.2001 р. № 368. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0841-01> (дата звернення: 12.01.2023).

21. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30.10.1996 р. № 448/96-вр. Дата оновлення: 17.06.2020. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр> (дата звернення: 12.01.2023).

22. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text> (дата звернення: 20.08.2020).

23. Про затвердження Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами : Закон України від 12.12.2006 р. №1449. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0052-07> (дата звернення: 12.01.2023).

Основний

24. Актуальні проблеми забезпечення економічної безпеки в Україні : колек. монографія / за ред. Я. Я. Пушака та Я. С. Піцура. Львів : Ліга-Прес, 2017. 368 с.

25. Карлін М. І. Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки держави : навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 416 с.

26. Марченко О. М., Пушак Я. Я., Ревак І. О. Фінансова безпека держави : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 356 с.

27. Подольчак Н., Карковська В. Організація та управління системою фінансово-економічної безпеки : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 267 с.

28. Сухоруков А.І., Ладюк О.Д. Фінансова безпека держави: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2007. 192 с.

29. Фінансова безпека держави : навчальний посібник. / Е.О. Юрій Е. О., Грубляк О. М., Карвацький М. В., Лисенко Ж.П. Чернівці : ЧНУ, 2019. 201 с.

Додатковий

30. Барановський О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) : монографія. Київ: КНТЕУ, 2004.759 с.

31. Васильчишин О. Б. Фінансова безпека банківської системи України : філософські детермінанти : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 358 с.

32. Власюк О. С. Актуальні проблеми фінансової безпеки України в умовах посткризової трансформації : монографія. Київ : НІСД, 2014. 432 с.

33. Данілова Е. І. Концепція системного підходу до управління економічною безпекою підприємства : монографія. Вінниця : Європейська наукова платформа, 2020. 342 с.

34. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення : монографія. К. : КНТЕУ, 2001. 309 с.

35. Єрмошенко М. М., Горячева К. С. Фінансова складова економічної безпеки: держава і підприємство : монографія. Київ: Національна академія управління, 2010. 232 с.

36. Інституційна трансформація фінансово-економічної системи України в умовах глобалізації : монографія. / Сіденко В. Р., Скрипниченко М. І., Пономаренко В. С., Чугунов І. Я. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 648 с.

37. Карлін М. І. Державні фінанси України : навчальний посібник. Київ: Знання, 2008. 348 с.

38. Кравчук Н. Я., Колісник О. Я., Мелих О. Ю. Фінансова безпека : навчально-методичний посібник. Тернопіль : Вектор, 2010. 277 с.

39. Мартинюк В., Зволяк Я., Баранецька О. Фінансова безпека : навчальний посібник. Тернопіль : Вектор, 2016. 264 с.

40. Організація та управління фінансово-економічною безпекою банківських установ: навчальний посібник. Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 240 с.
41. Томнюк Т.Л. Лібералізація податкової системи України: тенденції та перспективи реалізації. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 7. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua>.
42. Томнюк Т.Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
43. Томнюк Т. Л. Фактори забезпечення економічного зростання в Україні. *Ефективна економіка*. 2018. № 6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6399>
44. Томнюк Т.Л. Фіскальний інструментарій детінізації економіки України. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2020. № I-II (77-78). С. 69–83.
45. Фінанси для фінансистів: підручник / О. А. Шеремет, І. В. Дем'яненко, К. В. Багацька та ін.; за заг. ред.. Т.А. Говорушко. Київ: ЦУЛ, 2013. 612 с.
46. Фінанси у питаннях і відповідях: навчальний посібник / за ред. Д. А. Ковальчук. Чернівці : Місто, 2014. 408 с.
47. Фінансова безпека суб'єктів господарювання : підручник / за заг. наук. ред. О. Б. Жихор. Київ : УБС НБУ, 2014. 605 с.
48. Франчук В. І. Теорія безпеки соціальних систем : підручник. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2016. 215 с.
49. Чорновол А.О., Томнюк Т.Л. Фінансовий інструментарій державної підтримки економіки України від впливу пандемії. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2021. № III. С. 27–41(0,7 д.а.).
50. Chornovol, A., Tabenska, J., Tomniuk, T., Prostebi, L. Public finance management system in modern conditions. *Investment Management and Financial Innovations*. 22 December 2020, Pages 402-410. (Scopus).

Інтернет – ресурси

51. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
52. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
53. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua
54. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. – Режим доступу : www.treasury.gov.ua
55. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: www.tax.gov.ua
56. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
57. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>
58. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: http://www.sdfm.gov.ua/artides.php?cat_id=69&lang=uk (дата звернення: 03.01.2019).
59. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

СИЛАБУС ЗА ЗМІСТОМ ВІДПОВІДАЄ РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Детальна інформація щодо тематики лекційних, практичних, занять, самостійної роботи, наведена у робочій програмі навчальної дисципліни, яку можна знайти на сервері дистанційного навчання Moodle ЧТЕІ ДТЕУ.

ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВИДИ ЗАНЯТЬ (згідно розкладу)	ФОРМИ НАВЧАННЯ*	
	Контактні години	Онлайн діяльність
	Методи навчання	
Лекції (попередня підготовка, подача нової інформації, тренування).	Попереднє опитування; ознайомлення або повторення термінології; очна лекція; презентація нового матеріалу; пошук відповідей на питання; обговорення кейсів, діалог з групою.	Ознайомлення або повторення термінології, необхідної для роботи з темою; демонстрація короткої промовідео/аудіо інфографіки; відеозапис, аудіо запис; тексти; відео конференція, робота з кейсами в режимі відео конференції.
Практичні (тренування, практична робота, оцінювання, рефлексія).	Обговорення; дебати; питання-відповіді; групові виконання завдань; ділові ігри; кейси; усне опитування; виконання практичного завдання; діалог, короткі усні / письмові відповіді на питання; тестування.	Питання для самоперевірки; обговорення (чат, форум); виконання інтерактивних практичних вправ; робота з кейсами; пошук відповідей на питання; індивідуальні та групові завдання (звіт, презентація, проєкт, відеозапис тощо); перегляд фільмів, відеоматеріалів; автоматизоване тестування, усна відповідь (відеозапис) виконання практичного завдання письмова робота.
Самостійна робота (оцінювання, рефлексія, зворотній зв'язок).	Групові та індивідуальні консультації, коментарі, запитання та відповіді під час заняття від викладача; демонстрація мультимедійних презентацій; тестування.	Підготовка мультимедійних презентацій, відповіді на питання, що виносяться на самостійне опрацювання, автоматизовані тести для самоконтролю; чат, форум, опитування аудіо-, відео- або текстові повідомлення з коментарем завдання.
Підсумковий модульний контроль	Письмове завдання, письмові відповіді на питання; тестування.	Письмове завдання, письмові відповіді на питання з фото, або відео фіксацією; автоматизовані тести.
Підсумковий семестровий контроль – екзамен		

*Враховано рекомендації МОН щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти:
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletspreads-2.pdf>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин (денна/заочна)				Форми контролю
	Усього годин	з них			
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Теоретичні засади фінансової стабільності Фінансова стабільність: суть та місце в системі економічної стабільності. Організаційно-правові засади становлення та розвитку системи фінансової стабільності в Україні. Механізм та системи забезпечення фінансової стабільності держави. Концепція, стратегія, політика і тактика забезпечення фінансової стабільності держави. Ієрархічна декомпозиція фінансової стабільності та її функціональні елементи (фінансова стабільність людини, фінансова стабільність бізнесу, фіскальна, боргова стабільність, стабільність фондового та страхового ринку, грошово-кредитна стабільність, стабільність банківської системи, міжнародна фінансова стабільність).	14/15	2/-	2/-	10/15	Опитування, індивідуальні завдання, тестування
Тема 2. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової стабільності людини Державна соціальна політика та її вплив на фінансову стабільність держави. Поняття про державні соціальні гарантії і соціальні стандарти. Соціальні індикатори фінансової стабільності людини (розмір оплати праці, величина сукупних доходів на душу населення, їх структура та використання, розподіл населення за рівнем середньодушового сукупного доходу, споживання продуктів харчування на душу населення). Загрози фінансовій стабільності людини (бідність, різке розшарування населення за рівнем доходів та рівнем грошових витрат, безробіття, неефективна система пільг і допомог), їх соціально-економічні наслідки для суспільства. Диференціація доходів, соціальна поляризація, маргіналізація суспільства та їх вплив на фінансову стабільність держави. Стратегія соціально-економічного розвитку та фінансова стабільність людини. Соціальна політика в Україні в умовах воєнного стану. Особливості соціальної політики в країнах ЄС та можливості їх імплементації в Україні.	18/18	4/-	4/2	10/16	Опитування, індивідуальні завдання, ситуаційні завдання
Тема 3. Фінансова стабільність суб'єктів господарювання Фінансова стабільність суб'єктів господарювання: сутність та передумови формування. Реалізація інтересів економічного суб'єкта як основа забезпечення його фінансової стабільності. Загрози фінансовим інтересам підприємства. Механізм забезпечення фінансової стабільності підприємства. Критерії оцінки та проблеми забезпечення фінансової стабільності підприємства. Теоретико-методологічні основи управління фінансовою стабільністю підприємства. Система інформаційного забезпечення управління фінансовою стабільністю підприємства. Системи і методи аналізу фінансової стабільності. Системи і методи планування фінансової стабільності підприємства. Система контролінгу фінансової стабільності підприємства. Антикризовий фінансовий менеджмент: іноземний досвід; особливості реалізації національними суб'єктами господарювання в умовах воєнного стану та перспективи в поствоєнному розвитку України.	18/18	4/-	4/2	10/16	Опитування, тестування, індивідуальні завдання, ситуаційні завдання

1	2	3	4	5	6	
Тема 4. Фіскальна стабільність та механізм її реалізації Теоретична суть фіскальної стабільності держави. Критерії ефективності фіскальної політики. Внутрішні та зовнішні загрози фіскальній стабільності держави. Індикатори фіскальної стабільності. Інструменти бюджетної політики. Оцінка стану бюджетної стабільності України. Інструменти податкової політики. Оцінка стану податкової стабільності України. Приховування доходів від оподаткування, несвоєчасна і неповна їх сплата як форма нестабільності у сфері економічних повноважень і управління та правові форми відповідальності за їх скоєння. Поняття податкового навантаження (тиску). Прагматизм бюджетного дефіциту у контексті фіскальної стабільності держави: методи фінансування та способи подолання. Проблеми забезпечення фіскальної стабільності держави. Особливості реалізації фіскальної політики в країнах Європейського союзу. Можливості адаптації податкової політики України до законодавства ЄС. Особливості фіскальної політики України в умовах воєнного стану. Стратегічні цілі реформування податково-бюджетної політики в поствоєнному відновленні економіки України.	14/16	2/-	2/-	10/16	Опитування, тестування, індивідуальні завдання, ситуаційні завдання	
Тема 5: Боргова стабільність держави Поняття боргової стабільності держави, критерії та система індикаторів її оцінки. Поняття про загальну платоспроможність та ліквідність. Мінімальна стандартна модель Світового банку для оцінки боргової стабільності держави. Методологія оцінки боргової стабільності держави. Боргова стабільність України: критерії оцінки та проблеми забезпечення. Розрахунок та аналіз впливу нетто-боргових виплат на зведений бюджет України. Урегулювання світової кризи заборгованості: дефолти суверенних боржників та забезпечення фінансової стабільності держави. Реструктуризація зовнішньої заборгованості у рамках Паризького клубу офіційних кредиторів та Лондонського клубу приватних кредиторів. Стабілізаційні програми МВФ. Пакети надзвичайних заходів і механізми «міжнародного кредитора останньої інстанції». Боргова політика країн ЄС. Напрями інтеграції боргової політики України до правових засад Європейського Союзу. Особливості боргової політики України в умовах воєнного стану. Стратегія боргової політики України в поствоєнному розвитку.	19/18	4/-	4/2	11/16		
Тема 6: Фінансова стабільність фондового та страхового ринку Основні поняття фінансової стабільності фондового та страхового ринку держави. Індикатори фінансової стабільності фондового ринку (капіталізація цінних паперів, їх структура та рівень ліквідності), який здатний забезпечити стійкий фінансовий стан емітентів, власників, покупців, організаторів торгівлі, торговців, інститутів спільного інвестування, посередників (брокерів), консультантів, реєстраторів, депозитаріїв, зберігачів і держави загалом. Оцінка стабільності фондового ринку (стабільність ринку державних цінних паперів і ринку корпоративних цінних паперів, а також решти його сегментів: ринків акцій, облігацій, векселів, казначейських зобов'язань, ощадних сертифікатів, біржового та позабіржового ринків). Індикатори стабільності страхового ринку (забезпеченість страхових компаній фінансовими ресурсами для відшкодування обумовлених у договорах страхування збитки їх клієнтів і забезпечити ефективне функціонування. Вплив на фінансову стабільність ринку страхових послуг об'єктивних і суб'єктивних, внутрішніх і зовнішніх чинників. Інструментарій забезпечення фінансової стабільності фондового та страхового ринку в Європейському Союзі та можливості його імплементації в Україні.	19/16	4/-	4/-	11/16		

1	2	3	4	5	6
Тема 7: Грошово-кредитна стабільність та механізм її реалізації Теоретична суть кредитно-грошової стабільності. Стратегічні цілі грошово-кредитної політики України. Інструменти впливу грошово-кредитної політики на стабільність фінансової системи країни. Діяльність Національного Банку України як регулятора грошово-кредитної системи. Індикатори грошово-кредитної політики (стабільність грошової одиниці, рівень інфляції, доступність кредитних ресурсів, величина позичкового відсотка, розмір грошової маси в обороті та ін.). Антиінфляційна спрямованість грошово-кредитної політики та її макроекономічні показники. Валютна стабільність як складова грошово-кредитної стабільності: суть, критерії та індикатори оцінки. Стійкість і конвертованість національної валюти як невід'ємні складові фінансової стабільності держави, суб'єктів господарювання, громадян. Систематизація та класифікація загроз валютній стабільності держави. Правопорушення у сфері валютних відносин і відповідальність за них. Особливості адаптації грошово-кредитної політики України до законодавства Європейського Союзу. Характеристика інструментарію забезпечення грошово-кредитної стабільності в умовах воєнного стану в Україні.	14/15	2/-	2/-	10/15	Опитування, тестування, індивідуальні завдання, ситуаційні завдання
Тема 8. Фінансова стабільність банківської системи Стабільність банківської системи як складова національної стабільності держави, її роль у формуванні фінансової та економічної політики держави. Особливості забезпечення стабільності банківської системи України. Політичні, економічні, соціальні фактори, що впливають на рівень фінансової стабільності банківської діяльності. Систематизація загроз банківській системі України. Індикатори фінансової стабільності банківської системи. Індикатори та критерії забезпечення стабільності банківської діяльності. Банківська таємниця і її захист. Управління банківською діяльністю у контексті забезпечення фінансової стабільності. Характеристика фінансової стабільності банківської системи в умовах воєнного стану в Україні.	16/16	4/-	2/-	10/16	
Тема 9. Світові фінансові кризи та їх вплив на фінансову стабільність держави Фактори виникнення світових фінансових криз. Прогнозування внутрішніх і зовнішніх загроз інтересам об'єктів фінансової стабільності; розрахунок порогових, гранично допустимих значень фінансових та соціально-економічних показників, перевищення яких може провокувати фінансову нестабільність та фінансову кризу; діяльність держави щодо виявлення і попередження внутрішніх і зовнішніх загроз фінансовій стабільності. Передумови виникнення світових фінансових криз. Вплив фінансових криз на фінансову стабільність держави. Оцінка впливу світових фінансових криз на економіку країн Європейського Союзу та України.	16/18	2/2	2/-	12/16	Опитування, тестування, індивідуальні завдання
Підсумковий модульний контроль	2/-	-/-	2/-	-	Письмове завдання, тести
Разом	150	34/-	34/-	82/-	
Підсумковий семестровий контроль – екзамен					